

İçindekiler:

- 2 Enflasyon Hedeflemesi Rejiminin Genel Çerçevesi
- 3 Merkez Bankası ve İletişim
- 4 Merkez Bankası İletişim Araçları
- 5 Merkez Bankasından Haberler
- 6 Kısa Kısa
 - Artık Sadece YTL Var
 - Sıkça Sorulan Sorular

Türkiye
Cumhuriyet Merkez Bankası
İletişim Genel Müdürlüğü
İstiklal Caddesi No: 10 06100
Ulus-Ankara
Tel: (312) 310 36 46
E-mail:
iletisimbilgi@tcmb.gov.tr

"2006 Yılı Para ve Döviz Kuru Politikası" 5 Aralık 2005 tarihindeki basın toplantısı ile açıklandı.

Başkan Süreyya Serdengeçti toplantıda yaptığı konuşmada, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından önümüzdeki yıl uygulanacak politikaları ayrıntılı bir şekilde aktardı.

Merkez Bankası, 2006 Yılından İtibaren "Enflasyon Hedeflemesi Rejimi" Uygulayacak

2 Ocak 2002 tarihli Bankamız basın duyurusunda, koşulları oluşuncaya kadar "örtük enflasyon hedeflemesi" uygulanacağı, koşulları oluştuğunda ise açık enflasyon hedeflemesi rejimine geçileceği açıklanmıştı. Geçen tüm bu süre zarfında enflasyon hedeflemesi rejimine geçilmesi için gerekli önkoşulların oluşmasında önemli mesafeler alınmıştır. Mali baskınlık azalmış, dalgalı kur rejimine uyum ve finansal piyasaların derinliği artmış, iletişim politikaları geliştirilmiş ve bilgi seti genişletilmiştir. Açık enflasyon hedeflemesi rejimi için son hazırlık yılı olan 2005'te ise para politikasının daha da kurumsallaşması yönünde atılan adımlar, politika uygulamalarımızı, enflasyon hedeflemesi rejimine bir kademe daha yaklaştırmıştır.

Tüm bu süreçte, özellikle de 2005 yılı içinde, para politikasının öngörülebilirliği belirgin bir ölçüde artmış, güvenilirlik ve şeffaflık konusunda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir.

Bunun sonucunda, 2006 yılı itibarıyla "Açık Enflasyon Hedeflemesi Rejimi"ne geçilmesine karar verilmiştir.

ENFLASYON HEDEFLEMESİ REJİMİ HAKKINDA

Enflasyon hedeflemesi, gerek gelişmiş ülkelerde gerekse gelişmekte olan ülkelerde başarısı kanıtlanmış ve giderek artan sayıda ülke tarafından uygulanmakta olan bir para politikası rejimidir. Bu rejimde, merkez bankaları enflasyon hedeflerini rakamsal olarak açıklamakta ve bu hedeflere ulaşmayı taahhüt etmektedir. Açıklanan hedeflere ulaşamaması durumunda merkez bankaları kamuoyuna hesap vermekle yükümlüdür. Enflasyon hedeflemesi rejimi uygulayan ülkelerde;

- Enflasyon oranlarının düştüğü, enflasyondaki ataletin ve oynaklığın ciddi biçimde azaldığı,
- Bekleyleşler üzerindeki etkisi nedeniyle risk primleri ve faiz oranlarının önemli ölçüde düştüğü,
- Büyümenin olumlu etkilendiği ve makroekonomik şokların enflasyonist etkisinin azaldığı görülmüştür.

Türkiye için enflasyon hedeflemesi rejiminin çerçevesi oluşturulurken enflasyon hedeflemesi uygulayan 22 ülke örneği incelenmiştir. Enflasyon hedeflemesi rejimini uygulayan ilk ülke Yeni Zelanda (1989) olup, 2005 sonu itibarıyla uygulayan ülke sayısı 22'dir. Bu sayı 2006'da Türkiye ile birlikte 23 olmuştur.

Türkiye'de Enflasyon Hedeflemesi Rejiminin Genel Çerçevesi

Enflasyon hedeflemesi rejimi, uygulayan ülkeler için katı kurallardan ziyade esnek bir çerçeve sunmaktadır. Ülkelerin kendilerine özgü tarihsel, kültürel, ekonomik ve siyasi farklılıkları, "her ülkeye uygun tek ve en iyi uygulama" olmadığını göstermiştir. Bu deneyimler doğrultusunda enflasyon hedeflemesi rejiminin genel çerçevesi Türkiye'ye özgü bir şekilde oluşturulmuştur.

Ülkemiz Uygulaması:

- Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), toplum tarafından kolay takip edilebilir ve günlük yaşam maliyetini iyi ölçen bir göstere olduğu için enflasyon hedefi olarak seçilmiştir.
- Enflasyon hedefi kolay anlaşılabilirliği, iletişim açısından avantajlı ve beklentileri yönlendirmede etkili olması bakımından "nokta hedef" olarak belirlenmiştir.
- Enflasyon hedeflerinin içsel tutarlılığını ve diğer makroekonomik öngörülerle uyumunu artıracağı için üç yıllık bir hedef patikası belirlenmiştir.

	2006	2007	2008
HEDEF:	% 5	% 4	% 4

- 2009 yılı hedefi 2006 yılı içinde açıklanacaktır.

2006 yılı için enflasyon hedefi % 5 olarak belirlenmiştir.

2006 Yılı Para Politikası Kurulu Toplantı Takvimi

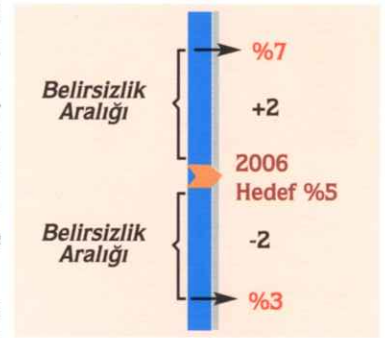
- 23 Ocak 2006
- 23 Şubat 2006
- 23 Mart 2006
- 27 Nisan 2006
- 25 Mayıs 2006
- 20 Haziran 2006
- 20 Temmuz 2006
- 24 Ağustos 2006
- 26 Eylül 2006
- 19 Ekim 2006
- 23 Kasım 2006
- 21 Aralık 2006

Enflasyon Raporu Yayınlanma Tarihleri

- 31 Ocak 2006
- 28 Nisan 2006
- 28 Temmuz 2006
- 31 Ekim 2006

Hedefin TÜFE gibi kapsamlı bir endeksle ölçülmesi nedeniyle para politikasının denetimi dışında kalan unsurlar ile ekonomideki veri ve model belirsizliği, gerçekleşen enflasyonun nokta hedeften en ufak bir sapma bile göstermeyeceği taahhüdünün verilmesini mümkün kılmamaktadır. Bu nedenle, hedefin 2 puan altında ve üstünde bir "belirsizlik aralığı" oluşturulmuştur. Bu uygulama, nokta hedef belirleyen tüm ülkelerde de mevcuttur.

Herhangi bir dönemde, enflasyon gelişmelerinin ya da tahminlerinin hedeflerden sapma gösterdiği veya sapma olasılığının ortaya çıktığı durumlar iki şekilde değerlendirilecektir. Hedeften belirgin bir sapma olması durumunda söz konusu gelişmelerin nedenleri raporlar aracılığıyla kamuoyuna açıklanacaktır. Hedeften aşırı sapma olması durumunda Bankamız Kanunu 42. Maddesi ile bu durumun kamuoyuna açıklanacağı ayrı bir mekanizma oluşturulmuştur.

"Banka, belirlenen hedeflere ilan edilen sürelerde ulaşamaması ya da ulaşamama olasılığının ortaya çıkması halinde, nedenlerini ve alınması gereken önlemleri Hükümete yazılı olarak bildirir ve kamuoyuna açıklar."
(TCMB Kanunu Madde 42)

Enflasyon hedeflemesi rejiminde Para Politikası Kurulu "tavsiye veren" konumundan "karar alıcı" duruma geçmiştir. Faiz kararları, Kurulda oylama ile alınmaktadır.

2006 yılı Para Politikası Kurulu toplantı tarihleri önceden kamuoyuna ilan edilmiştir. Faiz kararı, gerekçesiyle birlikte toplantı tarihinde 17.00 – 19.00 saatleri arasında basın duyurusu ile ilan edilerek internet sitemizde yayımlanmaktadır. Bu süreç içerisinde, temel iletişim aracı üç ayda bir yayımlanmakta olan "Enflasyon Raporu"dur. Ayrıca, Para Politikası Kurulunun değerlendirmelerini ve enflasyonun görünümüne yönelik duruşunu özetleyen metin toplantı sonrası beş iş günü içinde yayımlanmaktadır.

Daha fazla bilgi için: <http://www.tcmb.gov.tr> (Basın Duyuruları Sayfası)

Merkez bankacılığında dünya genelindeki eğilime bakıldığında, yaklaşık son on beş yıldır geçmişteki "gizlilik" geleneğinden farklı olarak, merkez bankalarının iletişim politikalarına artan oranda önem vermeye başladığı görülmektedir. Özellikle kurumsal tasarımda merkez bankalarının bağımsızlığının öneminin genel kabul görmesi, iletişim politikalarını merkez bankası politikalarının bir parçası haline getirmiştir.

İletişim Politikaları Neden Önemlidir?

- Merkez bankası bağımsızlığı kavramı beraberinde hesap verebilir olmayı getirmektedir. Hesap verebilir olmayı sağlayan araçlardan birisi de, iletişim politikalarıdır.
- Etkin bir iletişim politikasıyla uygulanan politikaların kamuoyuna aktarılması, bu politikaların toplum tarafından anlaşılır ve kabul edilebilir olmasını sağlayarak güvenilirliği artırmaktadır.
- İletişim politikası ile ekonominin gidişatına ve para politikasına ilişkin açıklanan görüşler, güvenilirlik ölçüsünde, beklentilerin politika hedefleri doğrultusunda ileriye yönelik oluşmasına katkıda bulunmakta, enflasyonda ataletin azalmasına yardımcı olmakta ve dolayısıyla para politikasının etkinliğini artırmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI KANUNU VE İLETİŞİM

2001 yılı ve sonrası TCMB için pek çok açıdan önem taşımaktadır.

- **Temel amaç** "fiyat istikrarını sağlamak" olarak 1211 sayılı TCMB Kanunu ile belirlenmiştir.

"Bankanın temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır.

...

Banka, fiyat istikrarını sağlama amacı ile çelişmemek kaydıyla Hükümetin büyüme ve istihdam politikalarını destekler".

(TCMB Kanunu Madde 4)

- Kamuya kredi verilmesi, TCMB Kanunu ile son bulmuştur.
- **Bankamız araç bağımsızlığına** kavuşmuştur.

"Banka, fiyat istikrarını sağlamak amacıyla bu Kanunda belirtilen para politikası araçlarını kullanmaya, uygun bulacağı diğer para politikası araçlarını da doğrudan belirlemeye ve uygulamaya yetkilidir".

(TCMB Kanunu Madde 4)

Tüm bu unsurlar, Bankamız politikalarında hesap verebilirlik, iletişim ve **şeffaflık** kavramlarını ön plana çıkarmıştır.

Şeffaflık, temel olarak merkez bankalarının; nihai hedefleri, uyguladıkları politikalar, gelecekte uygulayacakları politikalar ve ekonominin görünümüne ilişkin bilgileri ve görüşleri, iletişim yollarını kullanarak toplumla paylaşımları çerçevesinde şekillenmektedir.

İletişim Stratejimiz Kapsamında:

- 10 Ekim 2002 tarihinde İletişim Genel Müdürlüğü kurulmuştur.
- Duyurular, konuşmalar, toplantılar, konferanslar, araştırmalar, anketler ve çeşitli raporlar ile ekonominin genel gidişatına, enflasyona ve enflasyonun görünümüne ilişkin görüşler kamuoyuyla sürekli olarak paylaşılmaktadır.
- Anadolu'nun çeşitli şehirlerinde şehrin sanayici ve işadamları ile para politikası ve ekonomik görünümüne ilişkin toplantılar yapılmaktadır.
- Üniversite bilgilendirme programları düzenlenmektedir.

Üniversitelerden gelen talepler doğrultusunda Bankamızda ve üniversitelerde bilgilendirme toplantıları düzenlenmektedir. Bu toplantılarda yöneltilen sorular cevaplandırılmakta ve öğrencilere Bankamız yayınları dağıtılmaktadır.

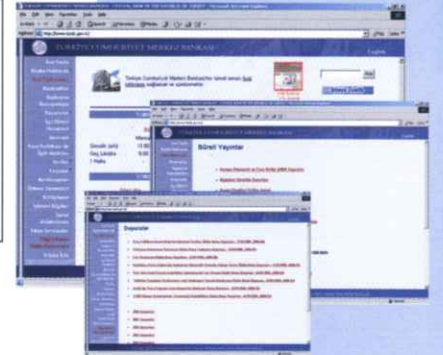
- Kitapçıklar yayımlanmaktadır.

Enflasyonun tanımının yapıldığı, TCMB para politikasının çerçevesinin ve önceliklerinin anlatıldığı "Enflasyon" kitapçığının yanı sıra Başkan Süreyya Serdengeçti'nin çeşitli konuşmalarını içeren kitapçıklar yayımlanmıştır. "Fiyat İstikrarı", "Merkez Bankası Bağımsızlığı", "Dolarizasyon ve Ters Dolarizasyon" ve "Türev Piyasalar: Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası" isimli bu yayınların metinlerine, Bankamız internet sitesinde yer alan Başkan'ın konuşmaları sayfasından ulaşmak, basılı halini ise iletisimbilgi@tcmb.gov.tr adresine talepte bulunarak edinmek mümkündür.

- TCMB internet sitesi (<http://www.tcmb.gov.tr>) etkin bir iletişim aracı olarak kullanılmaktadır.

İnternet sitemizin temel amacı, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde Bankamız politikalarının kamuoyuna anlatılmasını sağlamaktır. Bu amaçla, internet sitemizde, istatistiki verilerin yanı sıra, Bankamız tarafından hazırlanan raporlar, duyurular, süreli yayınlar ve Başkan'ın konuşmaları yer almaktadır. İnternet sitemiz üyeleri, yapılan güncellemelerden anlık, günlük ve haftalık seçenekler ile bilgilendirilmektedir.

SÜRELİ YAYINLAR

- Banka Kredileri Eğilim Anketi
 - Beklenti Anketi
 - Bileşik Öncü Göstergeler Endeksi
 - Enflasyon Raporu:
- Enflasyon ve diğer makroekonomik gelişmeler değerlendirilerek para politikalarının gelecekteki uygulamalarına ilişkin sinyallere yer verilir.
- Haftalık Basın Bülteni
 - İktisadi Yönelim Anketi ve Reel Kesim Güven Endeksi
 - Ödemeler Dengesi Gelişmeleri ve İstatistikleri
 - Ödemeler Dengesi Raporu
 - Tüketici Eğilim Anketi
 - Yıllık Rapor

- Finansal İstikrar Raporu:

Merkez Bankasının finansal sektöre ilişkin görüş ve değerlendirmelerini yansıtır.

"Enflasyon Hedeflemesi: Uygulama ve Olası Sorunlar" Konferansı

Bankamız tarafından 19-20 Ocak 2006 tarihlerinde İstanbul'da "Enflasyon Hedeflemesi: Uygulama ve Olası Sorunlar" konulu uluslararası bir konferans düzenlenmiştir.

Konferans, çeşitli ülkelerden merkez bankası başkanları, akademisyenler, finans piyasaları ve basından geniş bir katılımcı kitlesi ile gerçekleştirilmiştir.

Enflasyon hedeflemesi rejiminin kavramsal çerçevesinin çizildiği ilk gün oturumunda bu rejimin tarihsel açıdan gelişiminin yanı sıra, bağımsızlık ve hesap verebilirlik ilkeleri ülke örnekleri çerçevesinden incelenmiştir.

Operasyonel çerçevenin tartışıldığı ikinci oturumda, çeşitli ülkelerin para politikasına, karar alma süreçlerine ve iletişim politikalarına ilişkin tecrübelerine yer verilmiştir.

Konferansın ikinci gününde, enflasyon hedeflemesi rejiminin uygulamasında gelişmekte olan ülkelerin karşılaştıkları zorluklar; döviz kuru oynaklığı, yüksek borç yükü, dolarizasyon ve benzeri konular ile Türkiye örneği çeşitli açılardan tartışılmıştır.

Daha fazla bilgi için: <http://www.tcmb.gov.tr> (Konferanslar Sayfası)

London School of Economics (LSE) - Çağdaş Türk Çalışmaları Kürsüsü

Ekonomi alanında İngiltere'nin ve dünyanın önde gelen akademik kurumları arasında yer alan LSE bünyesinde faaliyet gösteren Avrupa Enstitüsü içerisinde Türkiye konusunda çalışmalar yapmak üzere 'Çağdaş Türk Çalışmaları Kürsüsü' kurulmuştur. Türkiye ile ilgili çalışmaların Avrupa Çalışmaları Merkezi bünyesinde yer alacağı kürsüde, Avrupa'nın çağdaş Türkiye hakkında daha fazla bilgi sahibi olmasını sağlayacak şekilde politik, ekonomik ve güncel konulara odaklanılması hedeflenmektedir. Kürsünün 27 Ekim 2005 tarihinde gerçekleştirilen açılışında Başkan Süreyya Serdengeçti, "The Turkish Economy and the European Union" konulu bir konuşma yapmış ve Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliğinin taraflar açısından olası etkilerine değinmiştir.

Daha fazla bilgi için: <http://www.tcmb.gov.tr> (Başkanın Konuşmaları Sayfası)

Türkiye'de Enflasyonun Tarihi

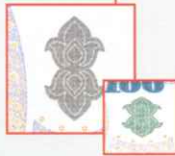
Bankamız ve Tarih Vakfı işbirliği ile "Türkiye'de Enflasyonun Tarihi" isimli bir albüm-kitap yayımlanmıştır. Kitap, Türkiye'nin ilk defa enflasyonla ne zaman ve nasıl tanıştığını, enflasyonun Cumhuriyet döneminden itibaren gündelik hayata ne şekilde yansıtıldığını, o döneme ait iç ve dış koşulların neler olduğunu, zaman içinde enflasyonun neden kronik bir hal aldığı ve benzeri temaları ağırlıklı olarak tarihsel bir bakış açısı ile sunmaktadır. Kitapta ayrıca, Türkiye ekonomisinin yakın tarihteki sorunlarının başında yer alan yüksek ve kronik enflasyonun, yol açtığı belirsizlik ortamı ile ne türden sosyal sorunlara yol açtığının da röportajlar aracılığıyla değerlendirmesi yapılmıştır.

1-Filigran:
Banknot ışığa tutulduğunda Atatürk portresinin küçüğü ve kupür değeri görülür.

2-Kabartma baskı:
Ön yüzde çeşitli yerlerde bulunur, dokunulduğunda hissedilir.

3-Renk değiştiren mürekkep:
Farklı açılardan bakıldığında altın sarısından yeşile dönüşür. 1 YTL haricinde tüm banknotlarda bulunur.

ARTIK SADECE YTL VAR

- Türk lirası banknot ve madeni paralar, 1 Ocak 2006 tarihi itibarıyla tedavülden kalkmıştır.
- 2006 yılından itibaren Türk lirası banknotlar 10 yıl, madeni paralar ise 1 yıl boyunca, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve T.C. Ziraat Bankası şubelerinde değiştirilebilmektedir.
- 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren tarife ve etiketlerde çift fiyat gösterilmesi zorunlu değildir. Fiyatların sadece Yeni Türk Lirası üzerinden gösterilmesi yeterlidir.
- Banknotlarımızdaki güvenlik özellikleri mutlaka kontrol edilmelidir. Filigran, emniyet şeridi ve renk değiştiren mürekkep gibi özellikler sahte banknotların gerçeğinden kolaylıkla ayırt edilmesini sağlamaktadır.
- Yeni Türk Lirası'nda bulunan "Yeni" ibaresi Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek bir tarihte kaldırılarak tekrar Türk lirasına geçilecektir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından üç ayda bir yayımlanır.
Sayı:1
Mart 2006

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Nesrin Doğanelli

Yayın Kurulu:
Aydın Özmen
İlhan Koçaker
Gamze Doğan
Ufuk Şenol
Yücel Yazar
Ayşen Üstün
Dilek Kalındemir
Tangül Hınçal
Mesut Kümbetlioğlu
Zeynep Özge Yetkin

Baskı:
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Banknot Matbaası Genel Müdürlüğü

Ücretsiz dağıtılmaktadır.
Abonelik için:
iletisimbilgi@tcmb.gov.tr

**Banknotlarımızı dikkatli kullanalım.
Cüzdanlarımızda taşıyalım.**

SIKÇA SORULAN SORULAR

Neden Türkiye "Cumhuriyet" Merkez Bankası?

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, 11 Haziran 1930 tarihinde kabul edilen kanunla özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket olarak kurulmuştur. Bankanın Kuruluş Kanunu tasarısında, Merkez Bankasının Türkiye Cumhuriyeti ile ilişkilendirilmesi istenmiş, ayrıca bağımsızlığını vurgulayabilmek için kamu kurumlarından bütünüyle farklı olarak adı "Cumhuriyet Merkez Bankası" olarak belirlenmiştir. Tasarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında Bankanın ülke dışında niteliğinin daha iyi anlaşılması amacıyla adına "Türkiye" ifadesi eklenmiş ve Bankanın adı "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" olarak kanunlaşmıştır. Kuruluş Kanununda "Türkiye Cumhuriyeti" ve kısaltılmış şekli olan "T.C."ye özellikle yer verilmemiş ve Bankanın bir Cumhuriyet kurumu olduğu fakat merkezi idarenin bir parçası olmadığı vurgulanmıştır. Günümüzde yürürlükte olan Merkez Bankası Kanununda da, Bankanın anonim şirket ve özel hukuk tüzel kişiliği ile unvanı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası olarak aynı şekilde korunmuştur.